

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Quæstio VI. Utrum Epistolæ decretales Rom. Pontif. usque ad Siricium
Papam genuinæ sint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

mentinis majorem tribuit autoritatem, quam circuitui Petri, & Evangelio Thoma, quæ ipse S. Doctor tamquam certò supposititia habebat. Denique multis ostendit USSERIUS in Dissert. de epistolis S. Ignatii M. S. Athanasium nomine *Doctrina Apostolorum*, & *Clementinarum* non intellexisse Constitutiones Apostolorum: eoquod teste Nicephoro CP. liber *Doctrina Apostolorum* dictus nonnisi ducentos versiculos contineret, cum Apostolorum Constitutiones longè prolixiores sint, utpote libris octo comprehensæ.

Obj. III. Synodus Trullana anno 691. agnoscit Constitutiones ceu Opus Apostolorum, quamvis eas legere prohibeat, eoquod ab Hæreticis interpolatæ sint. Nam *Can. 2.* ita loquitur: *Quamvis autem in his nobis Canonibus (Apostolorum) præceptum est, ut eorundem Sanctorum Apostolorum per Clementem Constitutionem susciperemus, &c.* Resp. Error hic ex alio priore natus est, quòd nempe suscepissent Canonem 85, in quò Constitutiones Apostolicæ commendantur. Quòd Photius CP. easdem laudaverit, mirum non est, quia spiritu vertiginis actus nonnulla in iis legèbat, quæ malæ ipsius causæ patrocinebantur adversus Latinos.

QUAESTIO VI.

Utrum Epistolæ Decretales Rom. Pontificum usque ad Siricium Papam genuinæ sint?

Quaestio hic non movetur de epistolis S. Cornelii, 170. quæ inter Opera S. Cypriani extant; neque de Epistolis Julii I, quas refert S. ATHANASIUS *Apol. 2.* Neque de epistolis Liberii, quas S. HIL-

LARIUS in Fragmentis recenset; nec etiam de epistola *Damasi ad Illyrici Episcopos*, quam THEODORETUS L. 2. *Hist.* c. 22. exscribit, aliisque ejusdem Papæ epistolis apud S. HIERONYMUM extantibus; etenim epistolas veterum Pontificum in Operibus Ss. Patrum, vel apud Scriptores ecclesiasticos extantes Critici fatentur genuinas esse. Quæstio itaque de iis duntaxat epistolis agitatur, quas ex *Isidori Mercatoris* collectione Collectores Canonum in numerum Decretalium retulere, quin earum Antiqui meminerint. Hujusmodi sunt S. *Clementis* quinque, S. *Anacleti* tres, S. *Evaristi* duæ, *Alexandri* tres, *Xisti I.* duæ, *Thelesphori* una, *Hygini* duæ, *Pii I.* quatuor, *Zephyrini* duæ, *Lucii* una, *Calixti I.* duæ, *Urbani I.* una, *Pontiani* duæ, *Anteri* una, *Fabiani* tres, *Cornelii* duæ, *Stephani I.* duæ, *Xisti II.* duæ, *Dionysii* duæ, *Felicis I.* tres, *Eutychiani* duæ, *Caji* una, *Marci* una ad S. Athanasium, *Julii I.* duæ, *Liberii* duæ, *Eelicis II.* duæ, *Damasi* plures, scilicet tres ad S. Hieronymum, aliæque ad Afros de Chorepiscopis, ad universos Episcopos Italiae, ad Aurelium.

171. *Veterum Romanorum Pontificum Decretales epistolæ usque ad Siricium Papam suppositivæ sunt.* Nam 1° usque ad Seculi VIII. finem ita latuerunt, ut nullus autor ecclesiasticus earum umquam meminerit. 2° Scripturam Sacram frequenter usurpant secundum vulgatam versionem S. Hieronymi, quæ post obitum illorum Pontificum, excepto *Damaso*, prodiit. 3° Quia singulæ prope modum manifestis erroribus scatent, v. g. Epistola *Anacleti* habent testimonia *Damasi*, *Augustini*, *Grego-*

Gregorii Magni, Gelasii, &c. qui diu postea vixerunt. Agunt etiam de Patriarchis, quorum nomen primò audiri cœpit circa tempora Concilii *Chalcedonensis* Sec. V. 4°. Silent de controversiis illius ætatis, cui tribuuntur, contra morem omnium Scriptorum, & Ss Patrum, qui illis Seculis scripsere. 5°. Falsa temporum consignatio non leve est in epistolis, aliisque monumentis imposturæ argumentum. Unde TATIANUS in *Orat.* adversus Græcos: *Ubi temporum ratio non cohæret, ibi ne Historia quidem vera esse potest.* At omnes ferè epistolæ illæ falsis temporum, & Consulium notis consignantur. 6°. Eodem prorsus stilo, & simili caractere sunt conscriptæ; igitur unum, & non Pontifices diversos Autores habent. 7°. Barbaro & sordido sermone conscriptæ sunt, qui ab elegantia & puritate latinæ linguæ, quæ primâ illâ ætate floruit, omnino abhorret. 8°. DIONYSIUS *Exiguus*, qui se diligenter collegisse testatur omnes epistolas, quas in Ecclesiæ Romanæ scriniis invenit, earum non meminit, sed initium à *Siricio* ducit. 9°. LEO IV. anno circiter 850, epistolas decretales diligenter enumerans initium à *Siricio* facit, nec priorum illarum meminit. *Siricius* autem Pontifex creatus est anno 385, obiitque anno 398.

Respondetur ad objecta.

Obj. I. Veterum Pontificum epistolas usque ad *Siricium* tamquam genuinas agnoverunt Concilia, Canonum Collectores, alique Scriptores doctissimi. Sic Concilia illarum epistolarum testimonia tulerunt

runt, veluti *Aquisgranense* anno 836. *Coloniense* anno 887. *Moguntinum* anno 888. *Metense* eodem anno, *Triburiense* anno 895. In Concilio *Rhemensi* anno 992. epistolæ *Anacleti*, *Damasi*, aliorumque Pontificum expenduntur in causa *Arnulphi*. Similiter illarum epistolarum testimonio usa est Synodus *Lateranensis* sub *Callisto II.* anno 1122. Easdem epistolas citant *Benedictus Levita* Compiler Capitulorum *Caroli Magni*, & *Ludovici Pii*, *Hincmarus* Laudunensis in libello, quem *Hincmaro* Remensi obtulit; *Luitprandus* Ticinensis in Libro de vitis Pontificum, *Burkardus* Wormatiensis, alique plures. Resp. Tam Synodi memoratæ, quàm dicti Scriptores omnes Seculo VIII. posteriores sunt, nec epistolas illas ad severioris Criticæ regulas expenderunt. Errorem certè suum facillimè intellexissent, quodsi ad priorum Seculorum attendissent silentium. Videntur autem decepti nomine *Isidori*, sub quo prodiit harum epistolarum compiler, existimantes illarum collectorem fuisse S. *Isidorum* Hispalensem. Non tamen immeritò dictorum Conciliorum Patres & Scriptores varia ex Veterum Pontificum epistolis Decreta laudarunt, quia usu receptæ erant in Ecclesia, & à Sede Apostolica probatæ, quin illas à tantis Pontificibus datas arbitrarentur. Præclare hanc in rem scribit *BARONIUS* ad annum 875 *At verò ex multis eas (VV. PP. Decretales Epistolas) reddi suspectas, dum de singulis mentio facta est, satis est demonstratum, simulque ostensum, illis non indigere Sanctam Rom. Ecclesiam, ut si falsitatis arguantur, suis ipsa destituatur juribus & privilegiis, cum, etsi illis careat, ex legitimis germanisque*

nisque aliorum Pontificum Romanorum Epistolis Decretalibus satis superque corroborata consistat. Ceterum quod excerpta ex illis capita à Benedicto Levita primum, ut Canonibus consentientia probata essent (ut ipse testatur) autoritate Rom. Pontificum, quod & à posterioribus factum est Collectoribus; eadem usu potius recipi contigerunt; quàm constanti ipsarum firmitate.

Obj. II. Non solum Gratianus, sed etiam ipsi Rom. Pontifices, veluti LEO M. GELASIUS, LEO IV. & NICOLAUS I. illas epistolas ceu genuinas receperunt, & ab omni Ecclesia velut genuinas recipi jusserunt, atque eas Præsules Ecclesiæ Gallicanæ ab octingentis omnino annis receperunt. *Omnia decretalia Constituta* (inquit S. LEO in ep. ad omnes Episcopos per *Campaniam & Picenum* data) *omnium Prædecessorum nostrorum, ita vestram dilectionem custodire debere mandamus, ut si quis illa contempserit, veniæ sibi deinceps noverit denegari.* GELASIUS in Decreto Rom. Synodi: *Item Decretales Epistolas, quas Beatissimæ Papæ diversis temporibus ab urbe Romana, pro diversorum Patrum consultatione dederunt, venerabiliter recipiendas decernimus.* NICOLAUS I. in ep. 47. ad omnes Galliæ Episcopos ita loquitur: *Decretales Romanorum Pontificum sunt recipiendæ, etiamsi non sint Codici Canonum compaginata: quoniam inter ipsos Canones unum B. Leonis Capitulum constat esse permixtum, quo ita omnia Decretalia Constituta Sedis Apostolicæ custodiri jubentur, ut si quis in illa commiserit, noverit sibi veniam negari.* Unde HINC MARUS Laudunensis Decretales illas protulit, ut causam suam

adversus avunculum tueretur: & hic ipse in Opusculo 55. Capitum eas venerabiliter suscipiendas fatetur. Id ipsum de tota fere Gallia testatur PETRUS de *Marca* L. 3. c. 6. §. 2. Resp. S. LEO suorum Decessorum Decreta commendans, initium ducit ab *Innocentio* I, ante quem unus *Siricius* scripserat ad *Afros*, & ad *Himerium* Tarraconensem, qui ipsum consuluerant. Nomine autem omnium Prædecessorum suorum, quorum Decretalia Constituta custodiri jubet, intelligit *Siricium*, *Cœlestinum*, *Zosimum*, *Bonifacium*, *Xystum* III, non verò Pontifices *Siricio* antiquiores. Verba etiam *GELASII* de epistolis decretalibus Pontificum *Siricio* posteriorum commodè & merito intelliguntur. *LEO* IV. *Dist.* 20. c. *De libellis* initium Decretalium equidem ducit à *Silvestro Siricii* decessore, at videtur esse mendum, & loco *Silvestri*, legendum scilicet *Siricii*, quia vetus Ecclesiæ Canon nullas *Silvestri* regulas habet. *NICOLAUS* I. Si Decretales VV. Pontificum epistolas ut genuinas habuit, non ideo genuinæ sunt. Nonnulli Gallia Episcopi quodsi eas venerati sint, aut plurium etiam iudicio si genuinæ sunt æstimatæ; non ideo errori huic cedit veritas.

a) Quis demum fuerit illarum epistolarum decretalium vel autor, vel compiler, non liquet. Illum non fuisse *S. Isidorum* Hispalensem, inde patet, quia continent monumenta *S. Isidoro* Hispalensi recentiora, veluti Concilium *Toletanum* XI, Synodum VI Oecumenicam, epistolas *Gregorii* II & III, *Zachariæ* & *S. Bonifacii* Archiepiscopi Moguntini. Neque Collector illarum est alius *Isidorus* Hispalensis, nam ex epistola *S. Bonifacii* ad *Ethibaldum* Regem, quam autor refert, colligitur, Decretales illas fuisse cufas post annum 700, data enim fuit illa episto-

DE STATU HOM. POST MORTEM. 507

epistola anno 744. Interea temporis autem nullus S. Isidoro, qui anno 636. in cœlum abiit, alius successit, qui hoc nomine compellaretur. Equidem ad finem Concilii III. *Bracarenfis* anno 675, subscriptus legitur *Isidorus Asturicensis*; & ad finem CC. *Toletanorum XII*, anno 681, XV, anno 688. & XVI. anno 693. subscripsit *Isidorus Setabiensis*; sed uterque ex dictis ætate præcessit illarum epistolarum artificem. Communiter illæ Epistolæ tribui solent *Isidoro Mercatori*: hic autem quis qualisque fuerit, non liquet. Nonnulli existimant illum fuisse magni nominis Monachum, qui se *peccatorem* dicere sole-
ret; ex *peccatore* autem *mercatorum* Scribas oscitantes fecisse.

PARS SECUNDA DE

Statu Hominis post mortem.

Plura, eaque gravissimi momenti hac in parte 172
discutienda veniunt, cujusmodi sunt vita ho-
minis futura post mortem, resurrectio mortuorum,
& Judicium Dei publicum ac ultimum, tum cœle-
stis Beatorum gloria, & supplicia damnatorum
æterna, atque etiam illa, quæ Justorum animæ in
Purgatorio suslinebunt ante consummationem Se-
culi.

CAPUT I.

*De Vita hominis futura, & mortuorum resur-
rectione.*

QUAESTIO I.

*Utrum Vita hominum mortalis hujus conditio-
nis limitibus circumscribatur?*

Homo cum vivere inter mortales desierit, finem 173
habitura esse omnia, & cum corpore ani-
mam